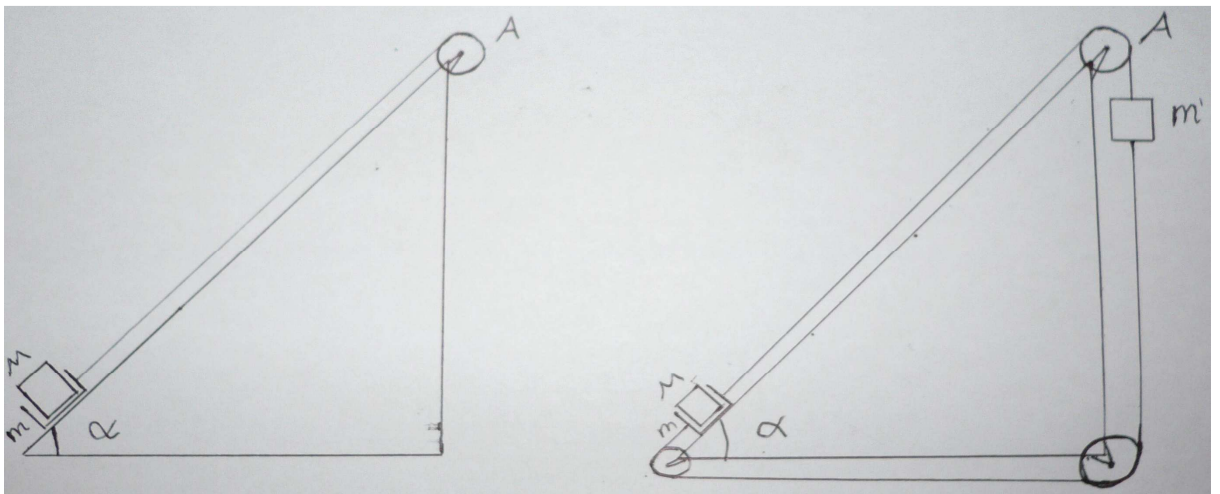

„Fizikos olimpas“

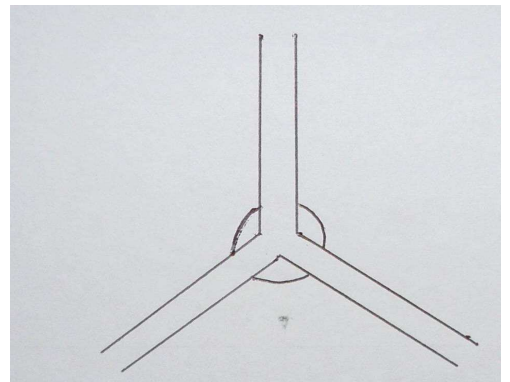
2009/10 mokslo metų I ketvirčio „Fizikos įvado“ namų darbų užduotys II ir III kursams (50 taškų)

- Statybose vyksta darbas: nuožulniaja plokštuma slankioja masės $m = 50\text{kg}$ vežimėlis. Juo reikia tolygiai užkelti $M = 400\text{kg}$ plytų krovinį; vežimėlį tolygiai nuleisti sekančiam kroviniui. Tam įgyvendinti plokštumos viršuje įtaisytas $\eta = 50\%$ naudingumo elektros variklis. Jis yra sujungtas su skridiniu A ir kuria reikalingą jėgą F , atlieka darbą A ir sunaudoja elektros energijos E . Plokštumos posvyris $\alpha = 50^\circ$, aukštis $h = 30\text{m}$. Trinties koeficientas – $\mu = 0,1$.

  - Kokios jėgos F_1 ir F_2 reikia vežimėlio pakėlimui ir nuleidimui. Kiek elektros energijos E_0 tam sunaudos variklis? (1+1+1 taškai).
  - Variklio energijos sąnaudoms sumažinti per nuožulniąją plokštumą permestas svoris m' (papildomi skridiniai ir lynai panaudoti tam, kad variklis galėtų krovinius judinti į abi puses). Nubrėškite vienam pakilimo-nuleidimo ciklui sunaudotos energijos E priklausomybės nuo pakabinto svorio m' grafiką. Tame pačiame grafike atidėkite horizontalią liniją E_0 . (4 taškai)
  - Iš grafiko nustatykite kokiose prikabinto svorio m' ribose sutaupoma energijos. Kiek bus sutaupyta energijos (per vieną ciklą) prikabinus optimalų svorį? (1+2 taškai).

- Paveiksle pavaizduota konstrukcija, kurios galai atviri, yra sulydyta iš trijų $l = 666,7\text{mm}$ vamzdelių. Konstrukcija, laikant viršutinį vamzdelį vertikaliai, beveik iki galo panardinama gyvsidabryje, jos viršutinis galas užspaudžiamas ir konstrukcija iškeliamą iš gyvsidabrio. Atstumas tarp gyvsidabrio lygių yra $h = 750\text{mm}$. Atmosferos slėgis $h_0 = 760\text{mmHg}$. Konstrukcija atsargiai apverčiama taip, kad užspaustasis galas atsidurtų apačioje. Koks dabar atstumas h' tarp gyvsidabrio lygių? (10 taškų)

- I) Į Saulę atsukta stačiakampė (vienos pusės ploto $S = 200\text{cm}^2$, storio $d = 5\text{cm}$) plokštelė. Į ją dėl Saulės kaitros kas sekundę patenka 100J šilumos kiekis ($P = 100\text{W}$). Į saulę

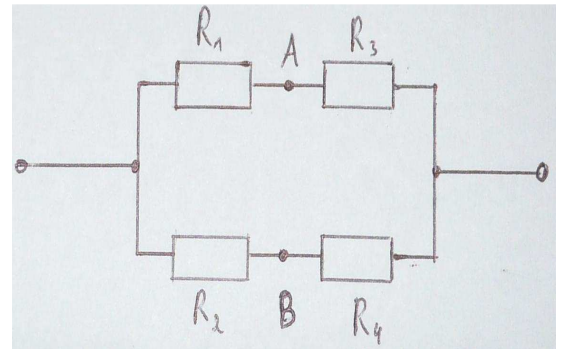
atsuktos plokštelės pusės temperatūra $t_1 = 25^\circ\text{C}$, kitos pusės $t_2 = 21^\circ\text{C}$. Kambario temperatūra $t_0 = 20^\circ\text{C}$.

- Naudodamiesi Niutono vėsimo dėsnio užrašykite šilumos balanso lygtį plokštei ir iš jos apskaičiuokite vėsimo koeficientą. (2 taškai)
- Užrašykite Furjė šilumos laidumo dėsnį plokštei ir, papildę reikalingomis lygtimis, apskaičiuokite šilumos laidumo koeficientą. (3 taškai)

II) Į Saulę atsuktos stačiakampės plokštelės šiltosios pusės temperatūra $t_1 = 23^\circ\text{C}$, vėsiosios $t_2 = 21^\circ\text{C}$. Aplinkos temperatūra $t_0 = 20^\circ\text{C}$. Kokios būtų plokštelės pusių temperatūros, jei plokštelė būtų dvigubai storesnė? (5 taškai)

4. Paveiksle pavaizduota grandinė prijungta prie $U = 100\text{V}$ įtampos tinklo. Rezistorių varžos: $R_1 = 10\Omega$, $R_2 = 15\Omega$, $R_3 = 20\Omega$, $R_4 = 25\Omega$.

- Ką rodytų idealus (varža begalinė) voltmetras, įjungtas tarp taškų A ir B? (3 taškai)
- Kaip pasikeistų voltmetro duomenys, jeigu jis būtų neidealus? (2 taškai)
- Ką rodytų idealus (varža nulinė) ampermetras, įjungtas tarp taškų A ir B? (3 taškai)
- Kaip pasikeistų ampermetro duomenys, jeigu jis būtų neidealus? (2 taškai)

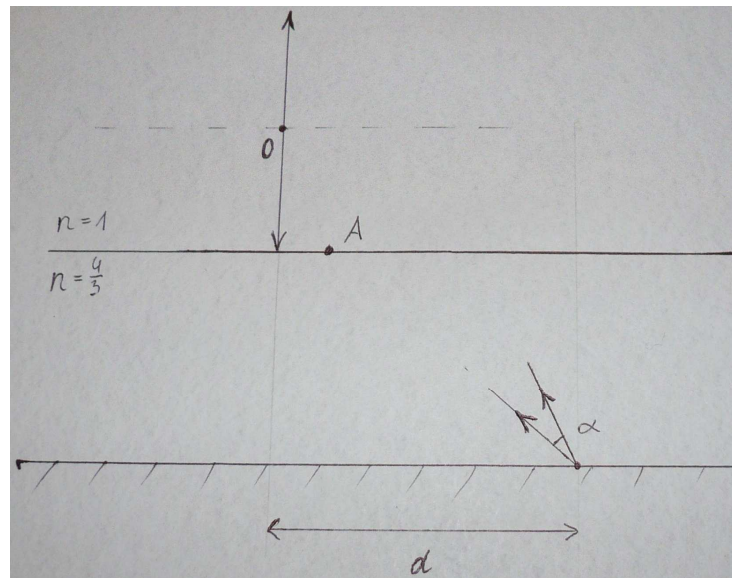

5. Vandens paviršių liečia $\frac{1}{F} = 4D$

laužiamosios gebos $D = 10\text{cm}$ skersmens lęšis. Gylyje $h = 15\text{cm}$ po vandeniui išsiskiria du lazerio spinduliai. Vienas nukreiptas į vandens paviršiaus tašką A, nutolusį nuo lęšio $\Delta d = 5\text{mm}$. Kitas nutaikytas taip, kad, lūžęs vandens paviršiuje, eitų per lęšio centrą O. $d = 17,5\text{cm}$.

- Raskite išsiskyrimo momentu lazerio spindulių sudaromą kampą α (5 taškai).

Įvertinkite atstumą x tarp spindulių išsiskyrimo ir susikirtimo taškų (5 taškai).

Užduočių sprendimus iki 2009-09-15 išsiųskite adresu: „Fizikos olimpas“, Saulėtekio al. 9, III rūmai, 200 kab., LT-10222 Vilnius. Ant voko užrašykite Simonui Grubinskui.